

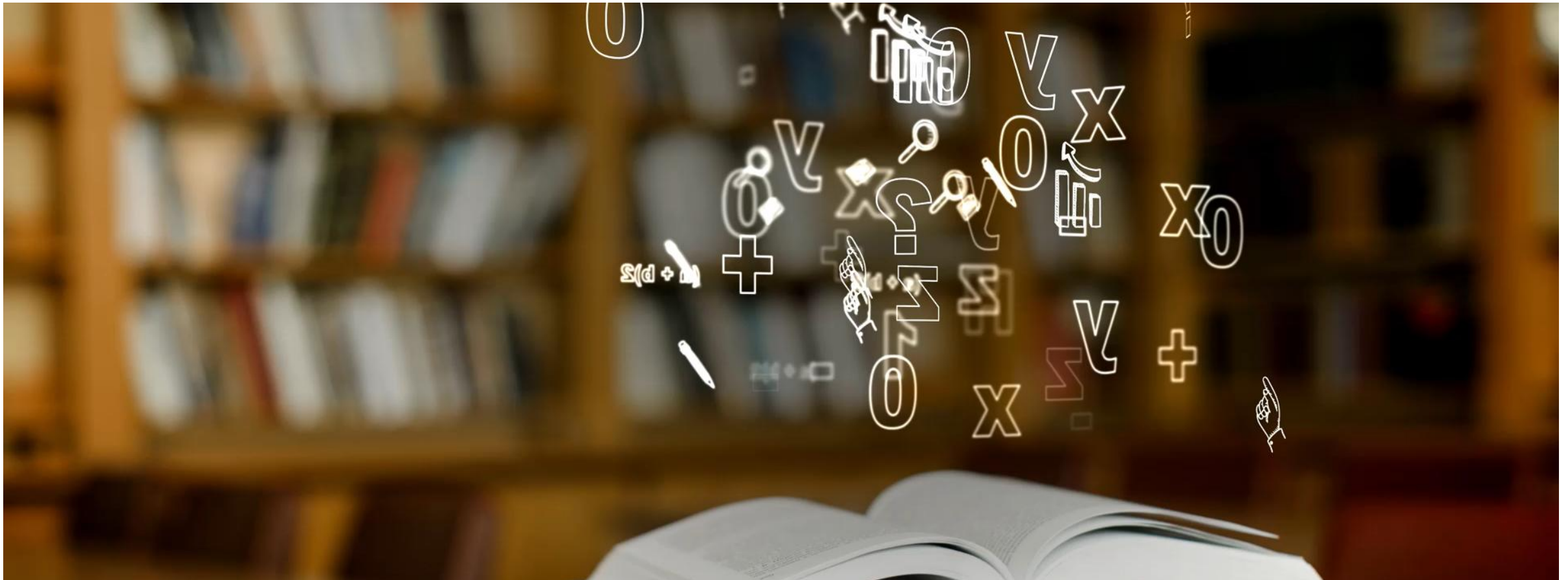
Socialförsäkringen och rätten till social trygghet

Håller lagen det den lovar?

Sara Stendahl, Göteborgs universitet
Ruth Mannelqvist, Umeå universitet

SNS

Att studera lagens ändamålsenlighet

Social trygghet genom socialförsäkring

- ➔ Grundläggande mål för den offentliga verksamheten
1 kap. 2 § RF
- ➔ Ekonomiska ersättningar som syftar till inkomstskydd och omfördelning
- ➔ Bättre skydd än bistånd eller fattigvård
- ➔ Konkreta och individuellt utkrävbara sociala rättigheter

Vad är socialförsäkringen?

Denna balk innehåller bestämmelser om social trygghet genom de sociala försäkringar samt andra ersättnings- och bidragssystem som behandlas i avdelningarna B-G (socialförsäkringen).

1 kap. 1 §
socialförsäkringsbalken

Socialförsäkringen
=
alla ersättningar
i socialförsäkringsbalken

Exemplet sjukförsäkring

- Detaljrik, komplicerad och svåröverskådlig reglering
- Omfattande (myndighets-)normering
- Samhällsekonomi före social trygghet

Exemplet bostadsbidrag

- Knutet till familjepolitiken (men heter fortsatt "bostadsbidrag")
- Selektiv lösning med tröskel- och marginaleffekter, fördröjningsproblematik/ förskottsproblematik
- Återkrav, skuldsättning och mörkertal
- Fördelningspolitisk träffsäkerhet före social trygghet
- Komplicerad, teknisk och allt mer svåröverskådlig reglering

Håller socialförsäkringen vad den lovar?

- ➔ Många och bitvis snabba förändringar över tid med en oklar normgivning
- ➔ Begränsning, urholkning och bristande förutsebarhet
- ➔ Tekniskt svårbegriplig och bristfällig rättslig kvalitet
- ➔ Brister i reell överprövningsmöjlighet

Finns det fortsatt politiskt stöd för att säkerställa "social trygghet" genom en allmän och obligatorisk socialförsäkring?